

Postzegelnieuws

PostNL

Marketing

Geboorte van Nederland

1 april 2022

10 mei 2022

19 juli 2022

26 juli 2022

SAMENVATTING

Uitgifte	Geboorte van Nederland
Uitgiftedata	1 april, 10 mei, 19 en 26 juli 2022
Verschijningsvorm	4 gouden persoonlijke postzegels met de waarde aanduiding 1 voor post tot en met 20 gram met een bestemming binnen Nederland
Artikelnummers losse verkoop	820019 Inname van Den Briel 820020 Het Wilhelmus 820021 Eerste Vrije Statenvergadering 820022 Plakkaat van Verlatinghe
Artikelnummers abonnement	820019.O Inname van Den Briel 820020.O Het Wilhelmus 820021.O Eerste Vrije Statenvergadering 820022.O Plakkaat van Verlatinghe

UITGIFTE

Met de uitgifte in 2022 van 4 gouden postzegels besteedt PostNL aandacht aan het herdenkingsjaar 1572, dit jaar 450 jaar geleden. Het jaar 1572 is een keerpunt in onze geschiedenis en de aanzet tot de geboorte van Nederland. Op de gouden postzegels uit de serie **Geboorte van Nederland** staan afbeeldingen van markante gebeurtenissen uit die tijd in relatie tot de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) tegen Spanje. Elke postzegel uit de serie **Geboorte van Nederland** kost € 50,- en is gemaakt van 24-karaats goud. Wie een abonnement neemt voor € 200,- ontvangt gratis een luxe bewaarbox met certificaat van echtheid.

De 1e gouden postzegel uit de serie komt uit op 1 april 2022 en gaat over de inname van Den Briel. De inname van dit stadje door de Watergeuzen in 1572 was het startsein voor andere steden en dorpen in de Nederlanden om samen met prins Willem van Oranje in opstand te komen tegen de landsheer, koning Filips II van Spanje.

De 2e gouden postzegel met uitgiftedatum 10 mei 2022 heeft het Wilhelmus als onderwerp. Dit geuzenlied is tussen 1568 en 1572 geschreven, op een bestaande melodie. Het is een van de oudste volksliederen in de wereld.

De 3e gouden postzegel, die PostNL uitgeeft op 19 juli 2022, staat in het teken van de Eerste Vrije Statenvergadering van Holland in Dordrecht, in 1572. De aanwezige steden besloten toen zich te organiseren om zich te verzetten tegen het beleid van koning Filips II en zijn adviseurs.

De 4e gouden postzegel verschijnt op 26 juli 2022 en herdenkt de ondertekening van het Plakkaat van Verlatinghe in 1581. Met dit plakkaat werd koning Filips II afgezet als landsheer. In feite was het een onafhankelijkheidsverklaring.

ONTWERP

De postzegelserie **Geboorte van Nederland** telt 4 verschillende gouden postzegels die zijn ontworpen als bladzijden uit de Nederlandse ontstaansgeschiedenis. Op iedere postzegel staat een historische afbeelding van de desbetreffende gebeurtenis, met

rechtsonder een omgeslagen pagina met daaronder het bijbehorende jaartal.

De gouden postzegel [Inname van Den Briel](#) laat een uitsnede zien van een prent van de bestorming van Den Briel door de Watergeuzen, met rechtsonder het jaartal 1572. De man op de voorgrond is Willem II van der Marck, heer van Lumey en opperbevelhebber van de vloot van de Watergeuzen.

Op de gouden postzegel [Het Wilhelmus](#) staat op de voorgrond een portret van prins Willem van Oranje, die het Wilhelmus lijkt uit te spreken. In de achtergrond is het volkslied te lezen, met de melodie, uit de bundel *Nederlandsche gedenck-clanck* van Adriaen Valerius uit 1626. Rechtsonder staat de aanduiding ca. 1570.

De gouden postzegel [Eerste Vrije Statenvergadering](#) toont een uitsnede van een gravure van notabelen rondom de vergadertafel in de refter van het Augustijnenklooster in Dordrecht. Het woord 'Vergaderinghe' aan de bovenzijde van de postzegels is afkomstig uit de originele notulen van deze geheime vergadering. Rechtsonder staat het jaartal 1572.

Op de gouden postzegel [Plakkaat van Verlatinghe](#) staat een uitsnede van de inleidende pagina van de gedrukte versie van het plakkaat uit 1581. Dit jaartal keert rechtsonder terug. Op de voorgrond is het lakzegel te zien van de Staten-Generaal, die verantwoordelijk waren voor de besluiten in dit plakkaat.

TYPOGRAFIE

Het lettertype voor de waarde aanduiding 1 en Nederland is een ontwerp uit 2018 van letterontwerper Martin Majoor uit Arnhem. Voor de typografie op het gouden kader is gebruikgemaakt van de letter Changa, een ontwerp uit 2011 van letterontwerper Eduardo Tunni uit Buenos Aires, Argentinië.

ONDERWERP

Het jaar 1572 is het begin van de geboorte van Nederland en een kantelpunt in de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648). Het was een heftige strijd: oorlog en deels ook burgeroorlog. Sommige steden bleven trouw aan de landsheer, koning Filips II van Spanje. Andere steden deden mee aan de opstand onder leiding van prins Willem van Oranje.

[Inname van Den Briel](#)

Op 1 april 1572 ging de vloot van de Watergeuzen voor anker bij het stadje Den Briel (tegenwoordig Brielle genaamd) op het eiland Voorne. Geuzenleider Bloys van Treslong en admiraal Lumey besloten om samen Den Briel in te trekken, goedschiks of kwaadschiks. Burgemeester Koekebakker weigerde echter de stad over te geven, hoewel de Spaanse soldaten al waren verdwenen. Daarna werd de stad in naam van Oranje ingenomen. Den Briel was de eerste vrije stad van de Nederlanden en Alva verloor daardoor op 1 april "zijn bril". De heroveringspoging door de Spaanse troepen op 5 april mislukte. Een heldenrol was daarbij weggelegd voor Rochus Meeuwiszoon. De stadstimmerman zette met gevaar voor eigen leven de Nieuwlandse polder onder water door met zijn bijl de sluis kapot te hakken. De inname van Den Briel was een keerpunt in de opstand tegen de Spaanse koning. Veel steden kozen vanaf dat moment de kant van de prins van Oranje.

Bron: [geboortevannederland.nl](#), *Timmerman slaat sluis kapot* door Bina Ayar in Het Waterschap nummer 7, 2006

Het Wilhelmus

Uit de tekst van het Wilhelmus blijkt dat ons volkslied is geschreven na de eerste invasie door prins Willem van Oranje (1568) en voor de inname van Den Briel (1572). Het geuzenlied is een contrafact, wat wil zeggen dat een bestaande melodie is gebruikt. De tekst laat de tweestrijd van prins Willem van Oranje zien. Hij heeft zijn positie te danken aan de Spaanse koning, maar zijn geweten zegt hem God en het Nederlandse volk te dienen. Het Wilhelmus was al snel populair. Bronnen uit 1573 melden dat het lied overal, vooral op schepen, werd gezongen en gespeeld ter ere van de prins van Oranje. Wie de tekst van het Wilhelmus heeft geschreven, is onzeker. Het is een van de oudste volksliederen in de wereld, hoewel het pas in 1932 een officiële status kreeg. Tijdens de Tweede Wereldoorlog groeide het Wilhelmus uit tot nationaal symbool van verzet tegen de Duitse bezetting. Het lied telt 15 coupletten en de eerste letters van de coupletten vormen samen de naam Willem van Nassov. Tegenwoordig wordt alleen het 1e en soms het 6e couplet gezongen.

Bron: *Het Wilhelmus tijdens de Republiek*, Martine Bruin in *Volkenkundig Bulletin* 24, 1998 op DBNL, wilhelmus.nl, Wikipedia

Eerste Vrije Statenvergadering

Op 25 juni 1572 sloot Dordrecht zich aan bij de opstand van prins Willem van Oranje. Een maand later kwamen 12 steden in Dordrecht bij elkaar in een geheime vergadering van de Staten van Holland. Naast Dordrecht waren dit Alkmaar, Edam, Enkhuizen, Gorinchem, Gouda, Haarlem, Hoorn, Leiden, Medemblik, Monnickendam en Oudewater. Tijdens de bijeenkomst besloten de aanwezigen zich te verzetten tegen het beleid van de landsheer Filips II van Spanje en zijn adviseurs. Ze benoemden prins Willem van Oranje als stadhouder in dienst van de Staten van Holland en zegden hem geld toe om de opstand te financieren. Ook spraken zij over de wens van prins Willem van Oranje om vrijheid van godsdienst in te voeren. Dit was het begin van het streven naar meer vrijheid en verdraagzaamheid. De besluiten van de Eerste Vrije Statenvergadering kwamen neer op een politieke verzetsdaad, gericht tegen de Spaanse soevereiniteit.

Bron: geboortevannederland.nl, hethofvannederland.nl, Wikipedia

Plakkaat van Verlatinghe

Op 26 juli 1581 zegden de Staten-Generaal hun trouw aan koning Filips II op, door het Plakkaat van Verlatinghe te ondertekenen. Met deze verklaring werd koning Filips II afgezet als landsheer, omdat hij allerlei vrijheden en rechten had geschonden. De troon van de koning werd 'verlaten' verklaard, vandaar de naam van het plakkaat. In feite was het een onafhankelijkheidsverklaring. Het plakkaat beschreef ook de wandaden van koning Filips II en zijn vertegenwoordigers en dat de koning niet reageerde op verzoeken om ermee te stoppen. De tekst was opgebouwd uit 3 delen: de overwegingen, de toelichting en de conclusie. Direct na het besluit van de Staten-Generaal werd het document gedrukt en verspreid. Dat was niet alleen nodig om het besluit bekend te maken, maar ook om het de kracht van wet te geven. Het belang ervan blijkt onder meer uit de letterlijke citaten uit het plakkaat, die Koning Willem-Alexander gebruikte tijdens zijn inhuldiging in 2013 om de relatie tussen vorst en volk te beschrijven.

Bron: historiek.net, Nationaal Archief, Wikipedia

De postzegels [Geboorte van Nederland](#) zijn, zolang de voorraad strekt, verkrijgbaar via de [webshop](#) en bij de klantenservice van Collect Club op telefoonnummer 088 - 868 99 00. De geldigheidstermijn is onbepaald.

VERKOOP/
GELDIGHEID
WAARDE

Op de gouden postzegels **Geboorte van Nederland** staat waarde aanduiding 1, bedoeld voor post tot en met 20 gram met een bestemming binnen Nederland.

TECHNISCHE
GEGEVENS

Postzegelformaat	30 x 40 mm (bxh)	
Materiaal	goud (99/100)	
Oplage	750 stuks per uitgifte	
Verschijningsvorm	4 gouden persoonlijke postzegels met de waarde aanduiding 1 voor post tot en met 20 gram met een bestemming binnen Nederland	
Artikelnummers losse verkoop	820019 820020 820021 820022	Inname van Den Briel Het Wilhelmus Eerste Vrije Statenvergadering Plakkaat van Verlatinghe
Artikelnummers abonnement	820019.O 820020.O 820021.O 820022.O	Inname van Den Briel Het Wilhelmus Eerste Vrije Statenvergadering Plakkaat van Verlatinghe
Uitgiftedata	1 april 2022 10 mei 2022 19 juli 2022 26 juli 2022	Inname van Den Briel Het Wilhelmus Eerste Vrije Statenvergadering Plakkaat van Verlatinghe

COPYRIGHT

© 2022 Koninklijke PostNL BV

GEBRUIKTE
BEELDEN

Ets op papier, Jan Luyken, gedateerd 1679-1684, *Het inneemen van den Briel geschiedt den eersten van April in den Jaere 1572*, Rijksmuseum, Amsterdam
Gravure, anoniem, gedateerd ca. 1616, *Portret van Willem I, prins van Oranje*, Rijksmuseum, Amsterdam | muziekblad met tekst van het *Wilhelmus*, uit de bundel *Nederlandsche gedenck-clanck*, Adriaen Valerius, in 1626 voor het eerst gedrukt in Haarlem, <https://books.google.de/>

Eerste pagina van de notulen van de *Eerste Vrije Statenvergadering* uit 1572, Nationaal Archief, Den Haag | gravure van notabelen rondom de vergadertafel in de refter van het Augustijnenklooster in Dordrecht, <https://geboortevannederland.nl/>

Eerste pagina van de gedrukte versie van het *Plakkaat van Verlatinghe*, gedateerd 1581, Charles Silvius, Leiden | zegel van de Staten-Generaal, gedateerd 1578, collectie Kasteel Amerongen

